

वैदिक साहित्य का इतिहास-I/ History of Vedic Literature-I	वेदविभूषण प्रथम-वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan First Year ग्यारहवीं / उत्तर मध्यमा - 1 / Class 11 th / Uttar Madhyama -1	Set - A
---	--	---------

प्रश्न पत्र संख्या / Que. Paper No. : VI/22-23/ History of Vedic Literature-I / Set-A

प्रतिष्ठान द्वारा भरा जाएगा / To be filled in by Pratishthan

अंकों का विवरण / Details of Marks			
विषय / Subject	पूर्णांक / Max. Marks	प्राप्तांक / Marks obtained	परीक्षक के हस्ताक्षर Sign. of examiner
वैदिक साहित्य का इतिहास-I/ History of Vedic Literature-I	100		

विषय - वैदिक साहित्य का इतिहास-I/History of Vedic Literature-I

समुचित विकल्प चिनुत

32×2=64

प्र.2. वेदस्य चतुर्धा विभागकर्ता कः ?

- (क) उवटाचार्यः (ख) वेदव्यासः
- (ग) सायणाचार्यः (घ) भरतस्वामी

प्र.1. 'मन्त्रब्राह्मणयोः' किं नामधेयम्

- (क) वेदः (ख) धर्मः
- (ग) विज्ञानम् (घ) देवः

प्र.3. कः वेदः गानात्मकः?

- (क) शुक्लयजुर्वेदः (ख) ऋग्वेदः
- (ग) कृष्णयजुर्वेदः (घ) सामवेदः

प्र.4. प्रधानतया यज्ञानुष्ठानेन सम्बद्धः वेदः?

- (क) सामवेदः (ख) यजुर्वेदः
- (ग) ऋग्वेदः (घ) अथर्ववेदः

प्र.5. अष्टकक्रमेण ऋग्वेदे कति अष्टकाः सन्ति -

- (क) एकादश (ख) अष्ट
- (ग) दश (घ) नव

वैदिक साहित्य का इतिहास-I/ History of Vedic Literature-I	वेदविभूषण प्रथम-वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan First Year ग्यारहवीं / उत्तर मध्यमा - 1 / Class 11 th / Uttar Madhyama -1	Set - A
---	--	---------

प्र.6. अथर्ववेदस्य शाखा काऽस्ति ?

(क) शाकलशाखा	☐	(ख) काण्वशाखा	☐
(ग) जैमिनीयशाखा	☐	(घ) शौनकशाखा	☐

प्र.7. खादिरगृह्यसूत्रेण सम्बद्धः वेदः कः?

(क) सामवेदः	☐	(ख) यजुर्वेदः	☐
(ग) ऋग्वेदः	☐	(घ) अथर्ववेदः	☐

प्र.8. होता कस्य वेदस्य ऋत्विगस्ति?

(क) सामवेदः	☐	(ख) यजुर्वेदः	☐
(ग) ऋग्वेदः	☐	(घ) अथर्ववेदः	☐

प्र.9. तैत्तिरीयसंहितायां कति काण्डानि -

(क) दश	☐	(ख) विंशतिः	☐
(ग) सप्त	☐	(घ) अष्टौ	☐

प्र.10. ब्रह्मवेदः इति कस्य वेदस्य नामान्तरं विद्यते ?

(क) यजुर्वेदः	☐	(ख) सामवेदः	☐
(ग) ऋग्वेदः	☐	(घ) अथर्ववेदः	☐

प्र.11. अथर्ववेदस्य शौनकशाखायां कति काण्डानि -

(क) त्रिंशत्	☐	(ख) विंशतिः	☐
(ग) चत्वारिंशत्	☐	(घ) पञ्चाशत्	☐

प्र.12. यजुर्वेदीयं श्रौतसूत्रं किम् ?

(क) कात्यायनश्रौतसूत्रम्	☐	(ख) आर्षेयश्रौतसूत्रम्	☐
(ग) वैतानश्रौतसूत्रम्	☐	(घ) बौधायनश्रौतसूत्रम्	☐

प्र.13. शाङ्खायनब्राह्मणं कस्य वेदस्य -

(क) सामवेदस्य	☐	(ख) अथर्ववेदस्य	☐
(ग) शुक्लयजुर्वेदस्य	☐	(घ) ऋग्वेदस्य	☐

वैदिक साहित्य का इतिहास-I/ History of Vedic Literature-I	वेदविभूषण प्रथम-वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan First Year ग्यारहवीं / उत्तर मध्यमा - 1 / Class 11 th / Uttar Madhyama -1	Set - A
---	--	---------

प्र.14. 'कठोपनिषद्' केन वेदेन सम्बद्धा उपनिषत् ?

(क) शुक्लयजुर्वेदः	☐	(ख) सामवेदः	☐
(ग) कृष्णयजुर्वेदः	☐	(घ) अथर्ववेदः	☐

प्र.15. कृष्णयजुर्वेदेन सम्बद्धं ब्राह्मणं किम् ?

(क) शतपथब्राह्मणम्	☐	(ख) तैत्तिरीयब्राह्मणम्	☐
(ग) सामविधानब्राह्मणम्	☐	(घ) वंशब्राह्मणम्	☐

प्र.16. मुण्डकोपनिषत् केन वेदेन सम्बद्धा उपनिषत्?

(क) सामवेदः	☐	(ख) शुक्लयजुर्वेदः	☐
(ग) कृष्णयजुर्वेदः	☐	(घ) अथर्ववेदः	☐

प्र.17. सामवेदस्य कति ब्राह्मणानि सन्ति ?

(क) द्वौ	☐	(ख) त्रीणि	☐
(ग) अष्ट	☐	(घ) दश	☐

प्र.18. माध्यन्दिन शतपथब्राह्मणे कति अध्यायाः सन्ति ?

(क) 100 अध्यायाः	☐	(ख) 105 अध्यायाः	☐
(ग) 110 अध्यायाः	☐	(घ) 107 अध्यायाः	☐

प्र.19. स्कन्दस्वामी कस्य वेदस्य भाष्यकारः ?

(क) ऋग्वेदः	☐	(ख) सामवेदः	☐
(ग) कृष्णयजुर्वेदः	☐	(घ) अथर्ववेदः	☐

प्र.20. अथर्ववेदस्य किं ब्राह्मणम् अस्ति ?

(क) आर्षेयब्राह्मणम्	☐	(ख) देवताध्यायब्राह्मणम्	☐
(ग) गोपथब्राह्मणम्	☐	(घ) छान्दोग्यब्राह्मणम्	☐

प्र.21. पृथिवीसूक्तं कस्मिन् वेदे अस्ति ?

(क) सामवेदे	☐	(ख) ऋग्वेदे	☐
(ग) यजुर्वेदे	☐	(घ) अथर्ववेदे	☐

वैदिक साहित्य का इतिहास-I/ History of Vedic Literature-I	वेदविभूषण प्रथम-वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan First Year ग्यारहवीं / उत्तर मध्यमा - 1 / Class 11 th / Uttar Madhyama -1	Set - A
---	--	---------

प्र.22. सामवेदस्य उपवेदः कोऽस्ति ?

- (क) आयुर्वेदः (ख) धनुर्वेदः
(ग) गन्धर्ववेदः (घ) ब्रह्मवेदः

प्र.23. कस्य वेदस्य किमपि आरण्यकं नोपलभ्यते ?

- (क) यजुर्वेदस्य (ख) अथर्ववेदस्य
(ग) सामवेदस्य (घ) ऋग्वेदस्य

प्र.24. निरुक्ते कति काण्डानि सन्ति ?

- (क) दश (ख) त्रीणि
(ग) नव (घ) पञ्च

प्र.25. वेदस्य मुखस्थानीयं वेदाङ्गं किम् ?

- (क) शिक्षा (ख) निरुक्तम्
(ग) व्याकरणम् (घ) छन्दः

प्र.26. ऋग्वेदस्य द्वितीयमण्डलस्य ऋषिः कः ?

- (क) अत्रिः (ख) वामदेवः
(ग) गृत्समद (घ) भारद्वाज

प्र.27. पुरुवा-उर्वशीसंवादसूक्तस्य ऋग्वेदे उल्लेखसंख्या का ?

- (क) 10.95 (ख) 10.90
(ग) 10.75 (घ) 10.110

प्र.28. माण्डूकायनशाखा कस्य वेदस्य ? -

- (क) ऋग्वेदस्य (ख) यजुर्वेदस्य
(ग) अथर्ववेदस्य (घ) सामवेदस्य

प्र.29. सरमा-पाणिसंवादसूक्तस्य ऋग्वेदे उल्लेखसंख्या का ?

- (क) 10.108 (ख) 10.105
(ग) 10.103 (घ) 3.33

वैदिक साहित्य का इतिहास-I/ History of Vedic Literature-I	वेदविभूषण प्रथम-वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan First Year ग्यारहवीं / उत्तर मध्यमा - 1 / Class 11 th / Uttar Madhyama -1	Set - A
---	--	---------

प्र.30. “नारदीय-शिक्षा’ अस्ति -

- (क) कृष्णयजुर्वेदस्य (ख) सामवेदस्य
 (ग) शुक्लयजुर्वेदस्य (घ) अथर्ववेदस्य

प्र.31. पुरुषसूक्तस्य ऋग्वेदे उल्लेखसंख्या का ?

- (क) 10.121 (ख) 10.90
 (ग) 10.151 (घ) 10.125

प्र.32. विश्वामित्र-नदीसंवादसूक्ते कति मन्त्राः प्राप्यन्ते -

- (क) दश (ख) द्वादश
 (ग) त्रयोदश (घ) नव

लघूत्तरीयाः प्रश्नाः (हिन्दी भाषया अथवा संस्कृत भाषया लिखत)

8×3=24

प्र.33. वेदानाम् अपौरुषेयता विषये भारतीयमतानुसारं लिखत ।

प्र.34. महाभाष्यानुसारेण अथर्ववेदस्य कति शाखाः भवन्ति? तासां नामानि लिखत।

प्र.35. भवतां विद्यालये कति वेदशाखाः सस्वरम् अध्याप्यन्ते, नामानि लिखत ।

वैदिक साहित्य का इतिहास-I/ History of Vedic Literature-I	वेदविभूषण प्रथम-वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan First Year ग्यारहवी / उत्तर मध्यमा - 1 / Class 11 th / Uttar Madhyama -1	Set - A
---	---	---------

प्र.36. ग्रामगेयगानेषु कति पर्वाणि भवन्ति ? नामानि लिखत ।

प्र.37. ऋग्वेदस्य उपलब्धशाखयोः नामनी के ?

प्र.38. स्वशाखानुसारं गोत्रप्रवरसहितम् अभिवादनं लिखत ।

प्र.39. उपनिषत्सु मुख्यं वर्ण्यविषयं लिखत ।

प्र.40. स्वाधीतवेदशाखायाः ऋषि-देवता-छन्दो-मन्त्रादिसंख्योल्लेखपुरस्सरं परिचयं लिखत ।

वैदिक साहित्य का इतिहास-I/ History of Vedic Literature-I	वेदविभूषण प्रथम-वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan First Year ग्यारहवीं / उत्तर मध्यमा - 1 / Class 11 th / Uttar Madhyama -1	Set - A
---	--	---------

दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः (हिन्दी भाषया अथवा संस्कृत भाषया लिखत)

2 × 6= 12

प्र.41. ऋग्वेदनासदीयसूक्तविषये सङ्क्षेपेण लिखत ।

अथवा

वेदानुसारं मन्त्रोल्लेखपुरस्सरं पर्यावरणविषये सङ्क्षेपेण लिखत।

प्र. 42. स्ववेदशाखायाः चत्वारो मन्त्राः सस्वराः लेख्याः ।
